

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Quæ sint consideranda vt bona sequatur electio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

rem diuinæ voluntatis ei imprimet. Quare qui hanc cognitionem absque resignatione obtinere contendit, imo in alteram potius partem inclinat, facile decipietur; existimans esse Dei inspirationem, cum potius sit instinctus proprii spiritus, ad id quod ipsi arridet propendentis. Quemadmodum S. Augustinus de matre sua Monica refert, quod cum vehementer optaret filij sui matrimonium, occurrebant illi visiones & reuelationes circa illud, ortas ex ipsius desiderio, & non à diuino spiritu, quemadmodum alio loco est dictum.

HIS IMPEDIMENTIS remotis, aptissimum medium ad diuinam voluntatem cognoscendam, est ORATIO *humilis, importuna, & confidens*; qua agnoscamus ratiocinationum nostrarum exilitatem, defectumque celestis luminis, quod nos ex his dubiis solet expedire; & speremus, Dominum illum, qui à *sapientiam affluenter* tribuit, eam cum hac confidentia *petentibus*, nobis etiam daturum. Ad quod idem Dominus per Prophetam suum hortatur nos dicens: *b. clama ad me, & exaudiam te: & annuntiabo tibi grandia, & firma, qua nescis: & ob eandem causam Rex Ezechias ei dixit: c. cum ignoremus, quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te.* Et quauis medium hoc Orationis ad omnia valeat, præcipue tamen ad hoc de quo nunc agimus. Sæpe enim (vt S. Gregorius insinuat) diuina prouidentia constituit nobis dare Statum & Officium, quod nobis expedit, per ipsas orationes proprias, aut aliorum: vult enim orationibus sollicitari, vt sua consilia executioni mandentur: quemadmodum propter orationem reliquorum Apostolorum, manifestauit electionem d. *Matthia*, & S. Franciscus vi multarum orationum obtinuit cognitionem eius, quod Deus de illo statuisset, tam quo ad fundationem & Statum suæ Religionis; quam quo ad officium concionandi & agendi cum proximis.

§. 1. *Quæ sint consideranda, vt bona sequatur electio.*

VT ORATIO optatum obtineat effectum, plurimum refert, considerationem illi & meditationem adiungere aliquarum veritatum, quæ disponunt ad certam cognitionem habendam diuinæ voluntatis: accepto interim tempore & loco quieto, vt magna attentione ad id solum attendatur. Ita Sanctus Bernardus consuluit cuidam de eligendo Statu cogitanti, si cupis, inquit, cæli vocem audire, dulciorem melle & fauo; & si vis bene præparare interiore auditum, fuge exteriorem strepitum, vt possis dicere cum Samuele, *a loquere Domine: quia audii seruus tuus: attende, quod hæc vox non sonet in plateis, nec auditur in publico: quia consilium secretum audientiam requirit secretam: quam si (vt oportet) audiueris, b. auditui tuo dabit gaudium & lætitiã.* Hoc modo se præparabat Dauid, cum dixit: *c. audiam quid loquatur in me Deus, quia loquetur pacem in plebem suam, &*

Amantes sibi somnia fingunt.

Lib. 6. Confess. c. 13.

Ducus Spiritus. Tract. 1. c. 24.

24.

2.

Oratio.

a. Iacob. 1. 5.

b. Iero. 33. 2.

c. 2. Par. 20.

12.

Lib. 1. Dial.

c. 8.

d. Act. 1. 24.

2.

Meditatio.

Epist. 107.

“

“

“

a. 1. Reg. 3.

“

“

super sanctos suos, & in eos, qui conuertuntur ad eor: id significans, quod DEVS non loquatur ijs, qui extra cor sunt in res externas effusi; sed ijs, qui se recipiunt ad interna cogitanda

IN HAC igitur recollectione poteris considerare duo genera rerum ad statum illum pertinentium: qualdam *communes & generales*, alias vero *speciales*. Generalium illa est præcipua, vt verus omnium electionum nostrarum *finis*, & omnium Statuum, & Officiorum huius vitæ bene perpendatur: in quem omnia *media*, & consilia quæ acceperis, sunt dirigenda: qui finis est, *maior Dei gloria, propria salus tua, & spiritalis profectus*; & *vniuersale Ecclesie bonum ac proximorum*, qua parte illud respiciunt. Ita tamen, vt cum de salute agitur, bonum proprium præferatur alieno, nam d *quid prodesset tibi totum mundum lucrari, si anima tua detrimentum patiaris?* non vult enim ipse Dominus, te animæ tuæ iacturam facere, vt alios salues: quamuis, si vtrumque bonum assequi possis, finis erit excellentior. Ex quo efficitur, te illum Statum & Officium eligere debere, quod, omnibus circumstantijs tuæ personæ attentis, magis te poterit iuuare ad eum finem consequendum, tuamque salutem reddendam securiorem.

Finis electionum,

d Matt. 16.
20.

I.

Memorare
nouissimam.
Tract. 1. 15.

NE AVTEM huius vitæ bona te excæcent, aptissimum est consilium eodem tempore tibi ante oculos proponere, ipsam *mortis* horam; & exactam rationem quam DEVS à te exiget, cum veneris ad *iudicium*, quemadmodum in primo Tomo est declaratum. Et, cum hoc bene perpendideris, dabis operam diligentem, vt superfluas omnes *temporalium* rerum affectiones ita exuas, atque si mox esses illas relicturus. Et quemadmodum velles ab eis esse expeditus in hora illa adeo acerba. In hac igitur nuditate & indifferentia, perpendes, quodnam consilium, ac iudicium in illa hora constitutus, velles te fuisse securum; quem Statum, quodnam Officium te velles elegisse? & persuadeas tibi, iudicium illius horæ esse rectissimum, & expedire tibi eam vitæ rationem nunc eligere, in qua velles te à morte deprehendi. Et cum forte illa ipsa dies, in qua Status electionem feceris, futura sit vitæ tuæ vltima: rectissimum est, talem nunc facere, qualem tunc fecisse velles. Quod si lustrare velis iudicia & sensa eorum, qui sunt in illo transitu, deprehendes multos coniugatos, qui optarent fuisse se Religiosos; multos Principes, qui magnæ suæ felicitati tribuerent, quod fuissent vnusquispiam ex plebeijs; & multos Prælatos, qui melius sibi fuisse existiment, si fuissent subditi: contra verò multi Religiosi, & Continentes, & alij, qui in humili Statu vixerunt, valde erunt tua sorte contenti, in qua vtiliter vixerunt, & cum lætitia moriuntur. Ex quibus exemplis fructum & utilitatem accipiens, magnæ erit prudentiæ, talem vitæ rationem

Moriturus
iudicium
syncarum.

nunc

nunc eligere, vt tunc non te pœniteat, illam elegisse: sed exultes potius, Deumque glorifices, quòd te ad eam vocauerit. His considerationibus Sanctus Gregorius cuidam nobili Viro, optanti vt Cæsar eius operà in publicis aliquibus Officijs vteretur, suadebat vt diligenter attenderet, quid eligeret, & illud postea eligeret, quòd ad suam salutem esset tutissimum: sic ergo ait: cur magnifice fili non consideras, quia mundus in fine est: omnia vrgentur quotidie. ad reddendas rationes æterno & tremendo Iudici ducimur: quid ergò aliud, nisi de aduentu illius cogitare debemus? vita enim nostra nauiganti est similis: is namque qui nauigat, siue stat, sedet, aut iacet, semper vadit, quia impulsu nauis ducitur. Ita ergò & nos sumus, qui siue vigilantes, siue dormientes, siue tacentes, siue loquentes, siue ambulantes, volentes & nolentes per momenta temporum quotidie ad finem tendimus. Cum igitur finis nostri dies aduenerit, vbi nobis erit omne quod modo cum tanta cura quaeritur, & cum solitudine congregatur? quare si bona quaerimus, illa diligamus, quæ sine fine habebimus: si autè mala pertimescimus, illa timeamus, quæ à reprobis sine fine tolerantur. Hoc ipsum verò, quod sis in obsequio pijsissimi Principis, quanta est mentis occupatio cum desiderio terrenæ gratiæ obtinendæ? & quantus timor, ne hæc eadem gratia perdat, si adæpta fuerit? perpende ergò, quæ pœna sit, aut prosperitatis desiderio fatigari, aut aduersitatis timore paelcere. vnde magis suadeo, vt in hoc breui peregrinationis tempore studeas, quietam ac tranquillam vitam ducere, sacris Lectionibus vacare, cœlestia verba meditari, in æternitatis amore te accendere, de terrenis rebus secundum vires bona opera agere, & regnum perpetuum in eorum remuneratione sperare. sic autem viuere, iam in æternitatis vita partem habere est. Hæc fili loquor, quia multum te diligo, & quia in procellas & fluctus cordis tendis, verborum meorum funibus te ad littus reuoco: & si trahentem sequi volueris, quæ pericula euaseris, quæ gaudia inueneris, in ipso quietis tuæ littore positus, agnosces. Hæc omnia S. Gregorius,

SED QVONIAM omnes hæ rationes valdè sunt generales, operæ pretium erit, signa etiam particularia attendere, quæ vsui esse possint ad diuinam vocationem & voluntatem agnoscendam circa rem eligendam. Hæc autem & multa sunt, & varia. alia enim fundamentum suum habent in conditione, & naturali constitutione; alia in educatione ab ipsa infantia; alia in varijs necessitatibus occurrentibus, & in particularibus gratijs, talentis, & propensionibus naturalibus, aut supernaturalibus, quas DEVS Dominus noster impertiuit: quemadmodum in præcedentibus capitibus est indicatum. Et hinc fit, vt si ratiocinatione agatur, censendum

Lib. 6. Regill. c. 190.

2.
Particula
ria signa di
uina voca
tionis va
ria.

Propensio &
talentum
spectanda.

c Eccl. 7. 6

Lib. 1. Offic.
6. 44.

f Eccl. 37.
30.

g 1. Cor. 6.
12.

3.
Suprà.

lit bonum indicium, quodd Deus ad eum Statum & Officium non vocet, quo homo naturalem habet auersionem & horrorem; deestque illi talentum & facultas ad præstandum, quod talis Status requirit, maxime si sit perpetuus: & quando reuera non est talis facultas & aptitudo, nec pignus aliquod aut spes est eam habendi, certum indicium est, nolle Deum ut illum eligas. Et propterea declarauit Ecclesia, non esse matrimonij capaces eos, qui natura sunt impotentes ad generationem, quæ finis est proprius illius Status. Et Spiritus Sanctus monet, *e noli quærete fieri Iudex, nisi valeas virtute irrumperè iniquitates: ne forte extimescas faciem potentis, & ponas scandalum in equitate, & anima tua.* Contra verò, si addit propensio & talentum, siue facultas (vt dictum est, bona est inter alias coniectura, quod Deus ad id vocet, ad quod bona hominis inclinatio illum ducit.

P R A E C L A R E hoc expendit S. Ambrosius his verbis: vnusquisque suum ingenium nouerit, & ad id se applicet, quod sibi aptum elegerit. Itaque quid sequatur, prius consideret. Non solum nouerit bona sua, sed etiam vitia cognoscat: æqualemque se iudicem sui præbeat, vt bonis intendat, vitia declinet. Alius distinguenda lectio aptior, alius psalmo gratior, alius sacrario oportunior habetur: Hæc omnia spectet Sacerdos, & quid cuique congruat id officij deputet. Quo etenim vnumquemque suum ducit ingenium, aut quod officium decet, id maiore implet gratia. Hæc S. Ambrosius, quæ fundamentum habent in consilio Ecclesiastici dicentis: *f Fili in vita tua tenta animam tuam: & si fuerit nequam, non des illi potestatem, aut (alia Lectio habet) attende, quid sit malum; & ne illi illud denon enim omnia omnibus expediunt, & non omni anima omne genus placet: quasi diceret: experire & examina varijs probationibus & experimentis propensionem, talentum, & vires animæ tuæ: quod si videris illam ad malum propendere, non des illi libertatem, sed da illi Statum & occupationem qua refrenetur: attende diligenter, quid illi noceat, & ne illi des illud, neque decipiaris specie aliqua bonitatis. licet enim multi Status & occupationes sint bonæ, g non tamen omnes omnibus conueniant. tua autem plurimum refert eam eligere, quæ tibi sit futura maxime commoda.*

Ex Hoc iacto principio colligit S. Ambrosius duo monita contra duplicem abusum in his electionibus. Primum est: nullum hominem prudentem debere eligere Statum aut Officium, eo solo nomine, quod Parentes aut maiores ipsius illud habuerint: nam non semper filij eisdem habent propensiones, & talenta, quæ habuerunt Parentes; & sapè, quod expedit Patri, nocebit filio; & quod vni fratri est commodum, alteri est incommodum, etiam si sint gemelli ex eodem partu, quemadmodum Esau & Iacob. Et quamuis negari non possit, educationem filiorum, moresque quos

docent

docent eos Parentes ab infantia, & bonum exemplum, quod in eis vident, illos allicere, vt sequantur: quando tamen non inclinant ad Statum & Officium parentum; sed potius ad alia, quia talenta & dotes habent ad illa: non debent cogi, vt faciant contra suam bonam inclinationem, sed iuuari potius, vt illam sequantur. si enim cogantur Statum suscipere contra suam inclinationem, etiam si alioquin Sanctum, qualis est Religionis aut Sacerdotij: timendus est infœlix euentus. Quamobrem Concilium Tridentinum poenam statuit excommunicationis in eos, qui filios aliâsue virgines aut viduas cogunt religionem intrare; aut sine iusta causa bonum illorum ad id desiderium impediunt. Eandem quoque poenam infert illis, qui suos subditos aliâsue personas cogunt matrimonia inire contra suam voluntatem: quia eadem incommoda sunt timenda.

SECUNDVM documentum est, quodd ad huiusmodi electiones faciendas non sint oculi præcipuè conijciendi in applausum & opinionem hominû, nec in delectationem sensuum: sed in maximam conuenientiam Status aut Officij cum nostra salute: etiam si parui illud fiat, aut aliâs non arrideat. Multi (ait hic Sanctus Doctor) fugiunt aliqua officia Ecclesiæ, siue quodd grauitas, & pondus exercitiorû eos terreat; siue quodd in iuuenture sit difficilis temperantia; aut quodd dedignantur rationem vitæ sequi, quam iudicant esse abiectam; inclinant verò ad studia & exercitia, quæ in mundo pluris fiunt, & sunt in honore, & præponunt præsentia futuris. Nos autem valde alia via incedimus, dedicamus enim nos futuris, non tanti facientes præsentia; & quo maius est nostrum negotium, eò maior debet esse sollicitudo nostra. Hæc S. Ambrosius, quæ confirmantur sententia illa Saluatoris, *hæc melius est ad vitã ingredi cum vno oculo, quam duos oculos habentes, mitti in gehennã ignis:* significans melius tibi esse, animã tuam in humili Statu & laborioso saluare; quam in honorato, tuo quoque palato valde arridente damnari. Perpende itaque, omnes Status & Officia huius vitæ cum morte finiri, post quam alios duos incipere Status æternos: alterum infinitis bonis in *cælo*, alterum infinitis malis in *inferno* refertum. Illa autem optima erit electio, qua eum Statum & Officium temporale in hac vita eliges, quod magis te iuuet ad impetrandum felicissimum Statum æternum, & euadendum eius contrarium. Quod tamen non impedit, quo minus in secundo loco possis, ac debeas commoda temporalia fortunarum, honoris, & quietis perpendere, in eo gradu, qui expedit ad vitam transigendam iuxta tuæ personæ qualitatem.

DENIQUE, vt electionem tuam hac via concludas, postquam benè perpendideris dotes tuas, quoad propensionem, complexionem, vires & talenta naturalia, vel acquisita; commoda item, damnaque spiritualia, ac temporalia, in ordine ad finem tuæ salutis præcipuum: oportet in vna bilance com-

Excommu-
nicati co-
gentes ad
Statum ai-
terurum.
Sess. 25. de
Regular. &
Monial. c. 18
Sess. 24. de
Matrim. c. 9

Futura præ-
sentibus
præponenda.
c c
c c
c c
c c
c c
c c

h. Mat. 18. 9

4.

Commoda
& damna
consideran-
da.

Consideran-
di effectus
inspiratio-
num.

TRACT. I. c.
14.

Tutoria sa-
cranda.

3.
Consiliarii.

a Dew. 17.8.
Labia Sacer-
dotis

moda, in alia verò dāna & pericula ponere; & attēdere, quò inclinet momē-
tū rationis fide illustratæ: & quod hæc iudicauerit, maximè esse diuinæ vo-
luntati conforme, tuæq; salutis magis expediens: illud scies tibi esse eligendū.

Ad idem etiam iuuerit, vt, dum consideras rationes & conuenientiam,
aut damnum Status & Officij, de quo agitur; simul obserues sensa & affe-
ctus, quos illæ efficiunt in corde tuo: idque propter vim, quam habent ra-
tiones apud hominem, non subiectum alicui passioni, & resignatum ad
peruoluendam, & post se trahendam voluntatem, recurrendo simul ad gra-
tiam diuinam, quæ sanctis suis inspirationibus in tali occasione solet illam
mouere. Illæ verò rationes merito sunt præferendæ, quæ producunt effe-
ctus diuinæ inspirationis proprios, qualis est pax conscientiæ, læticia spiri-
tualis, cordis impulsus, fiducia in Deum, quod in tali Statu & Officio cum
maiori fructu viues: sequens in hoc, & seruans documenta, quæ in Duce
spirituali sunt posita. Hoc solū nunc addo: quando Status & officij pericula
habent, & occasiones annexas ad lapsum in peccata, fortioribus rationibus
opus esse, & clarioribus indicij voluntatis Dei ad illud eligendum: Contra
verò, quando Status perfectus est & securus, pauciores rationes sufficiunt.
Ac proinde (quemadmodum S. noster Pater Ignatius dicere solebat) mul-
tò pluribus rationibus opus esse ad persuadendum nobis, esse Dei volunta-
tem, vt maneamus in mundo cum diuitijs, delicijs, & honoribus, obser-
uantes solū diuina præcepta: quàm ad deferendum mundum, & nos ip-
sos ad consilia etiam seruanda offerendos: nam ad hoc secundum habe-
mus multa generalia testimonia, & signa voluntatis Christi Domini nostri,
quibus in suo Euangelio nos ad id hortatur. Quare nullus, qui in his dubijs
versatur, debet absque grauium rationum fundamento credere, sibi in par-
ticulari magis expedire, in mundo remanere; & voluntatem Dei esse, vt
Statum ex se magis periculosum eligat.

§. 2. *Quodnam consilium & à quibus accipiendum.*

PRÆDICATE omnes diligentia non sunt aded sufficientes ad re-
ctam electionem faciendam, vt non opus habeant auxilijs; ac direc-
tione Sanctorum, prudentum, & benè expertorum *consiliariorum*: & illi
sunt *tertium* medium, ac instrumentum prouidentia diuinæ, ad volunta-
tem Dei nobis manifestandam, circa illud punctum, de quo illos consuli-
mus. Placetque ipsi Deo, quod in rebus aded grauibus, tantique momenti
non ducamur à nostro solo iudicio; sed eorum potius, quos ipse in sua Ec-
clesia posuit, ad ducendos ac dirigendos alios: si enim olim iubebat Deus
Israelitas, *si difficile & ambiguum apud ipsos esset iudicium, ascendere, & venire ad
Sacerdotes*, certosque illos faciebat se per eos *indicaturum iudicij veritatem*,
quam scire cupiebant: multò certius est, ipsum per sacerdotes & mini-

stros